

Interna myndighetsnämnden

Datum och tid Torsdagen den 11 september 2025 klockan 15.00–16.40, Parkgården, Lilla salen

Beslutande

Ledamöter Christian Due (M), ordförande
Peo Rosander (S), justerare

Tjänstgörande ersättare Lars-Erik Lundahl (LPo) för Lars-Åke Engström (SD)

Övriga närvarande

Ersättare Stig Nilsson (KD)
Anders Lennström (C)

Tjänstepersoner Malin Lundin, nämndsekreterare
Christine Berggren, enhetschef miljö och bygg
Fredrik Gustafsson, byggnadsinspektör, § 6-7
Sandra Andersson, verksamhetsutvecklare, 6-8

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll

Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Protokollet justerades	2025-09-11
Tillkännagivandet publiceras	2025-09-11
Publiceringen av tillkännagivandet upphör	2025-10-03

Underskrifter

Protokollet har signerats digitalt av Christian Due, ordförande, Peo Rosander, justerare och Malin Lundin, sekreterare.

Innehåll

§ 6 Godkännande av dagordning	3
§ 7 Information om förändringar i byggreglerna samt plan- och bygglagen.....	4
§ 8 Behovsutredning för miljö- och hälsoskydd samt livsmedel, 2026-2028	6
§ 9 Revidering av delegationsordning för interna myndighetsnämnden	9
§ 10 Redovisning av anmälda delegationsbeslut.....	11
§ 11 Information från miljö- och byggchefen	12

§ 6

Godkännande av dagordning

Beslut

Godkänner dagordningen.

Sammanfattning

Dagordningslistan är beslutad av ordföranden och utsänd med kallelsen. Nämnden kan på sammanträdet, med ett majoritetsbeslut lägga till eller ta bort ärenden.

§ 7

Information om förändringar i byggreglerna samt plan- och bygglagen

Beslut

Interna myndighetsnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning

Boverkets byggregler, BBR, och konstruktionsregler, EKS, innehåller föreskrifter och allmänna råd till vissa krav i plan- och bygglagen, PBL, och plan- och byggförordningen, PBF. Boverket har nu tagit fram nya byggregler som gäller från och med 1 juli 2025. Nya föreskrifter om energihushållning kommer senare eftersom de ska samordnas med EU-direktiv. Införande sker med en övergångsperiod på ett år till och med 30 juni 2026.

De nya reglerna kan tillämpas på ansökningar och anmälningar som inkommer efter den 1 juli 2025 om byggherren väljer det. Inte att förväxla med det nya bygglovkapitlet i PBL som är föreslaget att gälla från och med 1 december 2025.

Boverkets bygg- och konstruktionsregler, BBR och EKS har ersatts med flera enskilda grundförfattningar. Uppdelningen följer indelningen i plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen. De nya byggreglerna innehåller precis som BBR funktionskrav. Skillnaden är att det i de flesta fall inte längre anges hur kraven ska uppfyllas genom exempelvis allmänna råd och hänvisningar till standarder.

Det blir i stället samhällsbyggnadssektorn som, genom tolkning av bestämmelserna, tar fram förslag till lösningar som uppfyller funktionskraven samt förslag till verifieringsmetoder. Då det inte längre kommer finnas tydliga krav att luta sig emot blir det byggnadsnämndens bedömningsansvar vilket ställer stora krav på kompetens. Nya innovativa lösningar på gamla problem som effektiviserar eller underlättar kan komma att tas fram. Historiskt sett har det inte alltid varit enbart positivt.

Det finns ett förslag på förändringar i plan- och bygglagen som föreslås gälla från 1 december 2025. Beslut fattas i Riksdagen i oktober.

Kapitel 9 som hanterar bygglov ersätts av ett helt nytt kapitel. De bygglovbefriade åtgärderna "friggebod" och "attefallshus" tas bort och ersätts med komplementbostadshus och komplementbyggnad. Inom vissa områden och vid vissa byggnader och anläggningar införs det en utökad lovplikt för vissa åtgärder.

Detta gäller t ex nära järnväg, totalförsvarets anläggningar och särskilt värdefulla områden.

Föredragande

Ärendet föredrogs av Fredrik Gustafsson, byggnadsinspektör.

§ 8

Behovsutredning för miljö- och hälsoskydd samt livsmedel, 2026-2028

Diarienummer: IMN-2025-26

012

Beslut

Interna myndighetsnämnden godkänner det upprättade förslaget till behovsutredning för miljö- och hälsoskydd samt livsmedel, 2026–2028.

Sammanfattning

För att möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen ansvar för att se till att samhällsbyggnadsnämnden och interna myndighetsnämnden har tillräckliga resurser för att systematiskt kunna genomföra sitt uppdrag. För att skapa förutsättningar för det har denna behovsutredning tagits fram. Utredningen bygger på en gemensam modell för Västra Götalands län och Hallands län. Behovsutredningen omfattar myndighetsutövningen inom miljö- och hälsoskydd, naturvård och livsmedel.

Utredningen är flerårig för att kunna visa hur tillsynen behöver utvecklas för att bättre bidra till att nå miljömålen samt anpassas till förändrade förutsättningar med avseende på lagstiftning och de verksamheter som tillsynen riktar sig mot.

För att få fram behovet används ett beräkningsunderlag där all handläggningstid läggs in för att sedan kunna få ut behovet som visar på hur många timmar som behövs för uppdraget som tillsynsmyndighet.

Beräkningsunderlaget visar även hur mycket tid som är avgiftsfinansierad respektive skattefinansierad.

Behov i siffror

Behovsutredningen visar på ett samlat behov av 6,3 årsarbetare (ÅA) för 2026, exklusive administration och ledning. De budgeterade resurserna, exklusive administration och ledning är 5,5 ÅA.

Bedömningen för kommande period är att enheten saknar resurser. Nämnden saknar 0,8 ÅA baserad på den fastställda budgeten för att klara uppdraget som beskrivs i behovsutredningen.

I behovsutredningen finns ett fortsatt behov att tillsynen på små avlopp har ett behov att öka, likt tidigare år. Nämnden har som mål att 5 procent av de små avlopp som inte har en godtagbar rening ska åtgärdas årligen. Detta är även ett regionalt miljömål samt mål från Havs- och vattenmyndigheten. Idag är åtgärdstakten på ca 3,4 procent per år. En bedömning är då att nämnden måste öka antalet tillsyner för att höja åtgärdstakten till det dubbla.

Behovet för tillsynsområdet strandskydd ligger fortsatt högt jämfört för behovet för några år sedan. Detta beror på Länsstyrelsen revision under hösten 2022 där vi fick en synpunkt på att tillsynen samt uppföljningen av strandskyddet behöver prioriteras upp och att en bedömning av det verkliga behovet behövde tas fram. Ökar mängden strandskyddstillsyn så leder detta även till en ökning av ansökningar om strandskyddsdispens.

Behovet inom tillsynsområdet hälsoskydd har också ökat i och med det påbörjade arbetet med bostadstillsyn.

Behovet för förorenade områden har ökat då tillsynsmyndigheten fått krav på sig att utföra PFAS inventering i kommunen. Samt för att öka upp handläggningen av kommunens förorenade områden så vi når de regionala miljömål kopplat till förorenade områden.

Rekommendation

Enheten anser att nästan 1 årsarbetare saknas från och med 2026 baserat på det fortsatta större behovet än befintliga resurser.

Om resurser inte tillsätts kommer nedprioritering behöva göras i kommande tillsynsplan för att anpassa efter tillgängliga resurser. Bortprioriteringar kommer att göras och då främst under "behovsprioriterad tillsyn". Tillsynen kommer fortfarande att bli utförd, frågan är bara när i tid under de kommande åren. Många små verksamheter har flyttats fram årligen i väntan på tillsyn. Enheten har inga uppdaterade uppgifter på hur de mindre verksamheternas behov av tillsyn ser ut då ett första besök krävs för att få reda på behovet av tillsyn.

Styrdokument

Det finns en del styrdokument, som ligger bakom behovsutredningens prioriteringar, så som den nya Nationella tillsynsstrategin där dagvatten anges som ett fokusområde och som har tagits upp som ett område under miljöskydd som ska få tillsyn.

Ett annat exempel är förorenade områden som enligt de regionala målen ska ha fått 25 procent av områden i riskklass 1 och 15 procent i riskklass 2 åtgärdade före år 2026.

Behovet av den egeninitierade tillsynen grundar sig på detta. Enheten har även en intern handlingsplan för arbetet med förorenade områden för att få bättre kontroll över vilka objekt kommunen har.

Handlingsplanen för små avlopp nämns tidigare och den är politiskt antagen och säger att kommunen ska ha en åtgärdsstakt på 5 procent per år. Den handlingsplanen grundar sig på Havs- och vattenmyndighetens rekommendationer som säger att Sverige ska ha en åtgärdsstakt på 5 procent för små avlopp.

Osäkra faktorer

En osäkerhet är alltid oförutsedda händelser så som när ärenden inte går som planerat, lagändringar, pandemi med mera. Vid beräkning av tid för olika ärenden har en uppskattning gjorts baserat på tidigare tidsredovisningar i ärenden. Vid beräkning av antalet inkommande ärenden har en uppskattning gjorts baserat på tidigare års inkommande ärenden.

Utvecklingen i Lockryds industriområde är ytterligare en osäkerhet då detta kan komma att påverka verksamheten i form av inkommande ärenden och remisser.

För vår kommun är det även viktigt att nyttja konsulter och samverkansavtalet. Samverkansavtalet bygger mycket på att samverkan fungerar mellan kommunerna och att alla ser möjligheten samt har viljan att avsätta tid för att få det att fungera.

Vi ser även att vi måste arbeta med våra olika kommuners system och tillgänglighet för att det ska fungera mer effektivt än vad det gör idag. Behovsutredningen har utgått från att Marks kommun fortsättningsvis hanterar handläggningen gällande alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter m.m. enligt upprättat samverkansavtal.

En sista osäkerhet är om vi får en längre sjukskrivning eller uppsägning. Många kommuner upplever det svårt att hitta rätt handläggare till vakanta tjänster.

Beslutsunderlag

Följande handlingar ligger till grund för beslutet:

- Behovsutredning för miljö- och hälsoskydd samt livsmedel, 2026–2028
- Beräkningsunderlag 2026–2028, 2025-09-01
- Tjänsteutlåtande, 2025-09-01

Föredragande

Ärendet föredrogs av Sandra Andersson, verksamhetsutvecklare.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut, enhetens, och att arbetsutskottet bifaller det.

§ 9

Revidering av delegationsordning för interna myndighetsnämnden

Diarienummer: IMN-2025-24

002

Beslut

Interna myndighetsnämnden godkänner de föreslagna revideringarna och antar delegationsordningen att gälla från och med 12 september 2025.

Interna myndighetsnämnden upphäver tidigare givna delegeringar.

Sammanfattning

Miljö- och byggenheten ser behov av revidering av delegationsordningen.

Föreslagna ändringar är färgmarkerade i beslutsunderlaget. Följande större förändringar föreslås.

1. En bygglovhandläggare byter roll och titel till byggnadsinspektör. Eftersom hen ska fortsätta att handlägga bygglov behöver samtliga delegeringar till bygglovhandläggare även gälla för byggnadsinspektör.
2. Livsmedelsinspektören arbetar sedan ett år tillbaka även med hälsoskyddstillsyn. För att tydliggöra detta byter hen titel till miljö- och livsmedelsinspektör och samtliga delegeringar behöver uppdateras.

Beslutsunderlag

Följande handlingar ligger till grund för beslutet:

- Delegationsordning för interna myndighetsnämnden med föreslagna förändringar
- Tjänsteutlåtande, 2025-05-23

Föredragande

Ärendet föredrogs av Malin Lundin, nämndsekreterare.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut, förvaltningens, och att arbetsutskottet bifaller det.

Protokollsbilaga

Delegationsordning för interna myndighetsnämnden

Beslutet skickas till

Berörda tjänstepersoner

§ 10

Redovisning av anmälda delegationsbeslut

Diarienummer: IMN-2023-20

002

Beslut

Interna myndighetsnämnden godkänner redovisningen av de delegationsbeslut som finns upptagna i följande förteckningar:

- Anmälda delegationsbeslut 250121–250903

§ 11

Information från miljö- och byggchefen

Beslut

Interna myndighetsnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning

Miljö- och byggheten har sett över vilken information vi ger kring bygglov och startbesked.

- I bygglovsbeslutet finns information om att byggherren kallas till tekniskt samråd och att arbetena inte får påbörjas innan man har fått ett startbesked.
- På svenljunga.se finns en processbild som illustrerar hur bygglovsprocessen ser ut med förklarande texter till varje steg.
- Vi kommer snart publicera en e-tjänst för bygglov och bygganmälan där det finns ett digitalt stöd och möjlighet till information om processen.
- För att ytterligare förbättra informationen kommer vi att se över texterna i våra beslutsmallar. Exempelvis ska vi titta på rubriker, disposition och möjlighet att förmedla ut processbilden.

Föredragande

Ärendet föredrogs av Christine Berggren, enhetschef miljö och bygg.